

PZU Energia Wiatru i PZU Energia Słońca dla producentów energii z OZE

Rozmowa z **Adamem Czarneckim**,
Michałem Janiszewskim
i **Krzysztofem Pilcem** z Pionu Klienta
Korporacyjnego PZU

Aleksandra E. Wysocka: - Porozmawiamy o odnawialnych źródłach energii, które cieszą się coraz większym zainteresowaniem zarówno podmiotów gospodarczych, jak i samych Polaków. Teraz odpowiednie produkty dotyczące tego obszaru znalazły się także w ofercie PZU. Co konkretnie proponujecie dla klienta korporacyjnego?

Michał Janiszewski: - Świadomość w kwestii ochrony środowiska i pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł energii jest rzeczywiście coraz większa. Zmiana miksu energetycznego poprzez zwiększanie w nim udziału OZE, a co za tym idzie transformacja polskiej energetyki stały się faktem. Znalazło to odzwierciedlenie również w strategii Grupy PZU.

Chcemy zapewnić kompleksową ochronę podmiotom korzystającym z rozwiązań OZE, a konkretniej z instalacji fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych, zarówno w zakresie ubezpieczeń majątkowych, technicznych, jak i odpowiedzialności cywilnej. Stąd nowe produkty PZU Energia Słońca i PZU Energia Wiatru przeznaczone dla klientów korporacyjnych.

Adam Czarnecki: - Naszym celem jest zapewnienie możliwie jak najszerszej ochrony ubezpieczeniowej dla klientów korporacyjnych wytwarzających energię elektryczną z OZE, bez względu na moc wytwórczą i branżę, w której działa klient. Nowe produkty przeznaczone są dla dwóch grup przedsiębiorców - tj. podmiotów, których podstawowa działalność koncentruje się

na wytwarzaniu i sprzedaży energii elektrycznej, oraz podmiotów, które korzystają z rozwiązań OZE w celu zmniejszenia swoich kosztów łączących się ze zużyciem energii elektrycznej. Z punktu widzenia o.w.u. do pierwszej grupy należą tzw. zawodowi wytwórcy energii elektrycznej, a drudzy to prosumenci, czyli podmioty wytwarzające energię elektryczną przede wszystkim na własne potrzeby.

Nasze produkty mają bardzo szeroki zakres ubezpieczenia, który zawiera w sobie ryzyka zewnętrzne, wewnętrzne, utratę zysku w związku ze szkodą spowodowaną ryzykami zewnętrznymi lub wewnętrznymi oraz ochronę w zakresie OC.

W ramach wariantu elastycznego klient może wybrać pojedyncze zakresy ubezpieczenia w postaci umowy ubezpieczenia od tzw. wszystkich ryzyk, uszkodzenia maszyn, które następnie może uzupełnić o ubezpieczenie utraty zysku wskutek szkody w mieniu bądź w wyniku uszkodzenia maszyn oraz dodatkowo rozszerzyć o ubezpieczenie OC z tytułu prowadzonej działalności. W przypadku wyboru określonych wariantów zakresu ubezpieczenia bazę stanowi zawsze ochrona od tzw. wszystkich ryzyk i wtedy klient może wybrać tylko ją lub uzupełnić pakiet jedynie o OC ogólną.

Niezależnie od wspomnianych pięciu zakresów ochrony oferujemy także zestaw klauzul dodatkowych, zróżnicowanych w zależności od produktu. W ten sposób umożliwiamy kształtowanie wa-

Adam Czarnecki

Nowe produkty przeznaczone są dla dwóch grup przedsiębiorców - podmiotów, których podstawowa działalność koncentruje się na wytwarzaniu i sprzedaży energii elektrycznej, oraz podmiotów, które korzystają z rozwiązań OZE w celu zmniejszenia swoich kosztów związanych ze zużyciem energii elektrycznej.

runków ochrony, odpowiadając na indywidualne potrzeby klienta.

Nowością, która wykracza poza dotychczasowe standardy rynkowe w ubezpieczeniu utraty zysku, jest odpowiedzialność z BI za szkody, których przyczyną wynika z postanowień klauzul dodatkowych tj. klauzuli graffiti, dewa-

stacji, nawet do wysokości pełnej sumy ubezpieczenia BI. Natomiast w przypadku klauzuli terroryzmu oraz strajków odpowiedzialność jest ograniczona do limitu w ramach sumy utraty zysku. Jesteśmy też otwarci na, tutaj niewymienione, inne rozszerzenia zakresu ubezpieczenia.

Jak konkretnie to wygląda, jeśli chodzi o OC?

Krzysztof Pilec: - Warto zauważyć, że do 2016 r. rozwijała się głównie energetyka wiatrowa. Później została wprowadzona tak zwana ustawa odległościowa, która narzucała pewne minimalne odległości, i farmy wiatrowe musiały być budowane daleko od wsi i budynków. To spowodowało spowolnienie. W tym samym czasie wzrosła rola fotowoltaiki. Mówimy o instalacjach na dachach budynków, na przykład spółdzielni mieszkaniowych czy magazynów, ale również na terenie otwartym, czyli na polu albo łące. W przypadku elektrowni wiatrowej ryzyka obejmują na przykład odpadające elementy konstrukcyjne czy spadające bryły lodu.

Mamy również OC pracodawcy, czyli na przykład ochronę osoby, która wchodzi do siłowni wiatrowej, żeby ją serwisować. To znaczące ryzyko - biorąc pod uwagę wysokość, na jakich prowadzone są prace, oraz brak możliwości szybkiego udzielenia pomocy w przypadku wypadku przy pracy.

Pokrywamy też ryzyko szkód w środowisku naturalnym, takie jak wyciek oleju. W zakresie fotowoltaiki ryzyko widzimy wprawdzie trochę mniej, ale też są one istotne. Warto wspomnieć choćby o nieuprawnionym wejściu osób trzecich na teren farmy fotowoltaicznej i ryzyku porażenia prądem.

Na jakie pytania warto odpowiedzieć, ubezpieczając instalację fotowoltaiczną?

M.J.: - W przypadku instalacji fotowoltaicznych z punktu widzenia oceny ryzyka ważnym aspektem jest miejsce zlokalizowania instalacji. Czy jest to instalacja wolnostojąca, czy też umieszczona na dachu budynku. Oprócz zdarzeń losowych to właśnie z miejscem posadowie-

nia wiążą się istotne z punktu widzenia ryzyka kwestie.

Na ryzyko kradzieży czy też dewastacji bardziej narażone są instalacje zlokalizowane na gruncie – stąd wymóg odpowiedniego zabezpieczenia, czyli m.in. pełne ogrodzenie terenu i wyposażenie w monitoring. Natomiast zainstalowane na dachach budynków są bardziej narażone na ryzyko ognia.

Abstrahując od miejsca posadowienia – wnikliwie analizujemy aspekty techniczne samych instalacji fotowoltaicznych, m.in.: rodzaj zastosowanych ogniw fotowoltaicznych, konfiguracja systemu paneli fotowoltaicznych (np. czy system jest zintegrowany z siecią), moc paneli, dane wytwórcy paneli fotowoltaicznych i inwertera, parametry wytrzymałościowe paneli oraz informacje o firmie wykonującej montaż instalacji fotowoltaicznej.

Czy farmy wiatrowe i słoneczne są narażone na ryzyka naturalne, związane z pogodą?

A.C.: – W przypadku turbin wiatrowych, które są obiektami o znacznej wysokości, istotnym ryzykiem jest bezpośrednie uderzenie pioruna, które może mieć niszczące konsekwencje dla np. łopaty wirnika, nawet przy zastosowaniu wymaganych zabezpieczeń. Bezpośrednie uderzenie może prowadzić np. do rozwarstwienia łopaty wirnika, wypalenia laminatu czy nawet pożaru. Dodatkowo niepożądanym zjawiskiem związanym z uderzeniem pioruna jest pośrednie oddziaływanie pola elektromagnetycznego w postaci przepięcia. Zazwyczaj występują one w obwodach elektrycznych maszyn, urządzeń turbiny wiatrowej i są kolejnym realnym zagrożeniem dla prawidłowej pracy całej instalacji.

Michał Janiszewski

Zupełnie innym ryzykiem pochodzenia naturalnego dla turbiny wiatrowej może być np. oblodzenie łopat wirnika, które ze względu na dodatkowe i często nierównomierne obciążenie wpływa na szybsze zużywanie się elementów wirujących w postaci np. łożysk, kół zębatych przekładni.

W przypadku ryzyk naturalnych w kontekście instalacji fotowoltaicznych niemalże automatycznie przychodzi nam na myśl ryzyko gradu, którego nie należy bagatelizować. Z tego względu zainstalowane panele powinny charakteryzować się dobrą odpornością na uderzenia. Producenci w specyfikacji produktu podają parametry wytrzymałości m.in. na kulę gradową. Panele nie powinny ucierpieć na skutek gradobicia o średnicy

przynajmniej 25 mm i prędkości kuli minimum 23m/s.

Innym równie istotnym ryzykiem jest oddziaływanie na instalację fotowoltaiczną wiatru, szczególnie o sile huraganu, a także ryzyko naporu śniegu na panel i konstrukcję instalacji fotowoltaicznej. Informacje na temat odporności

Nowością, która wykracza poza dotychczasowe standardy rynkowe w ubezpieczeniu utraty zysku, jest odpowiedzialność z BI za szkody, których przyczyna wynika z postanowień klauzuli dodatkowych, tj. klauzuli graffiti, dewastacji, nawet do wysokości pełnej sumy ubezpieczenia BI. Natomiast w przypadku klauzuli terroryzmu oraz strajków odpowiedzialność jest ograniczona do limitu w ramach sumy utraty zysku.

łowi energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej.

Wyprowadzenie mocy może być realizowane jako linia napowietrzna, którą także możemy objąć ochroną. W naszych o.w.u. przewidzieliśmy możliwość ubezpieczenia magazynów energii, kiedy nasza farma jest dodatko-

ry wytwórca osiągnąłby w maksymalnym okresie odszkodowawczym w związku z prowadzoną przez siebie działalnością polegającą na wytwarzaniu energii elektrycznej, gdyby działalność ta nie została przerwana lub zakłócona na skutek szkody objętej ochroną ubezpieczeniową w ramach ubezpieczenia mienia lub ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń.

O co jeszcze klient może rozszerzyć zakres ubezpieczenia i kiedy powinien to zrobić?

M.J.: – Niezależnie od wspomnianych pięciu zakresów ochrony produkty uwzględniają także zestaw klauzuli dodatkowych, o które możemy rozszerzyć zakres ubezpieczenia, i uzależnionych od charakteru przedmiotu ubezpieczenia, tj. instalacji fotowoltaicznej lub elektrowni wiatrowej.

Zarówno dla PZU Energia Słońca, jak i PZU Energia Wiatru przewidujemy możliwość rozszerzenia zakresu o np. klauzule aktów terroryzmu, klauzule strajków, rozruchów i zamieszek wewnętrznych, ale również klauzule dewastacji i klauzule graffiti. Przewidujemy ochronę zarówno w zakresie szkód materialnych, jak i utraty zysku – oczywiście wspomniane ryzyka są zlimitowane – wysokość limitów uzależnimy od potrzeb klienta i indywidualnej oceny ryzyka.

Klauzule dodatkowe stworzone tylko dla PZU Energia Wiatru to klauzule kosztów budowy tymczasowych dróg dojazdowych związanych z procesem likwidacji szkody, klauzule katastrofy budowlanej związanej ściśle z elementami budowlanymi elektrowni wiatrowej oraz klauzule ubezpieczenia ryzyka utraty oleju smarowego, czynników chłodniczych i płynów chłodzących ściśle związanej z elementami mechanicznymi elektrowni. Oczywiście wspomniane ryzyka są zlimitowane.

Byliście m.in. z tą ofertą na Kongresie Brokerów, organizowaliście także spotkania online, w tym jedno szkolenie w trybie IDD. Jaki był odzew?

M.J.: – Kongres Brokerów uważam za bardzo udany pod względem prezentacji produktów PZU Energia Wiatru i PZU Energia Słońca. Tak jak wspomniałem, widać, że zagadnienia OZE cieszą się dużym zainteresowaniem brokerów, którzy chętnie gościli w strefie PZU i mieli wiele rzeczowych pytań, ale i spostrzeżeń, co z naszego punktu widzenia jest bardzo ważne.

Dużą frekwencją cieszył się także webinar dotyczący ryzyk związanych z instalacjami fotowoltaicznymi oraz szkolenie produktowe w trybie IDD, które przeprowadziliśmy w połowie października. Łącznie zgromadziliśmy publikę liczącą blisko półtora tysiąca brokerów. W planie mamy kolejne.

Dziękuję za rozmowę.

Aleksandra E. Wysocka

Nasze ubezpieczenia obejmują

PZU Energia Wiatru – ubezpieczamy całą elektrownię wiatrową, w tym: gondole, wieże, fundamenty, okablowanie wewnętrzne, urządzenia towarzyszące.

PZU Energia Słońca – ubezpieczamy całą instalację fotowoltaiczną, w tym: panele, konstrukcję, okablowanie wewnętrzne, inwertery, urządzenia towarzyszące.

Magazyny energii

Infrastrukturę pomocniczą farmy, w tym ogrodzenie, oświetlenie, systemy dozoru, drogi wewnętrzne, budynki stacji i rozdzielni wraz z wyposażeniem,

Zewnętrzne podziemne przyłącze kablowe i światłowodowe wraz z zespołem aparatów i urządzeń wyprowadzające moc do sieci elektroenergetycznej,

Napowietrzne linie elektroenergetyczne i światłowodowe wraz z zespołem aparatów i urządzeń wyprowadzające moc do sieci elektroenergetycznej.

Krzysztof Pilc

na te zagrożenia naturalne powinniśmy znaleźć w specyfikacji zakupionych paneli PV.

W elektrowniach wiatrowych co oprócz wiatraków należy ubezpieczyć?

A.C.: – Niewątpliwie najistotniejszym przedmiotem ubezpieczenia w wytwarzaniu energii elektrycznej za pośrednictwem wiatru jest turbina wiatrowa składająca się z gondoli, wieży i fundamentu, ale w naszym produkcie PZU Energia Wiatru nie zapominamy o elementach towarzyszących temu procesowi bezpośrednio, jak i pośrednio.

W przypadku elektrowni wiatrowych przedmiotem ubezpieczenia mogą być także elementy związane bezpośrednio z przesyłaniem wytworzonej energii elektrycznej, takie jak: linie kablowe określane jako wyprowadzenie mocy wraz z transformatorami i urządzeniami służącymi przesy-

wo wyposażona w układy baterijne zapewniające magazynowanie wytworzonych nadwyżek elektryczności.

Często nieodzowną częścią farm wiatrowych jest dodatkowa infrastruktura w postaci np. budynków stacji transformatorowych, budynków magazynowych, które są zazwyczaj ogrodzone, oświetlone i wyposażone w systemy ochrony technicznej oraz drogi wewnętrzne, wszystkie te wymienione elementy określamy w o.w.u. jako infrastrukturę pomocniczą i mogą one również stanowić przedmiot ubezpieczenia.

Poza przedmiotem ubezpieczenia w postaci mienia nie zapomnieliśmy o wypracowanym zysku wytwórców energii, dlatego np. w PZU Energia Wiatru przedmiotem ubezpieczenia może być przewidywany zysk brutto, podkreślmy, w rozumieniu ubezpieczeniowym, a nie księgowym, któ-